

Jak

rozmawiać z politykami i polityczkami

o równości małżeńskiej
o związkach partnerskich
o tęczyowych rodzinach

Jesteśmy
rodziną!

PRZEWODNIK AKTYWISTKI

Spis treści

O co chodzi?	3
O kim mówimy?	7
Jakie prawa?	12
Polska, Unia, świat	23
Poparcie społeczne	28
Projekty ustaw	36
Jak działać?	41
Jak reagować na wymówki?	47

Tekst:

Hubert Sobocki

Projekt graficzny i skład:

Marianna Wybieralska

Korekta:

Grażyna Boczkowska

ISBN

www 978-83-966501-3-9

druk 978-83-966501-2-2

Ilustracje:

LGBT / Dmitry Vasilev

World / Muhammad

Taufik Sidik

Law / Christian Wad

Noun Project

O co chodzi?

Ta książeczka powstała w jednym celu: żeby pomóc ci być osobą namolną. Niekoniecznie wobec wszystkich dookoła, to nie najlepszy pomysł, ale na pewno wobec jednej grupy osób – polityków i polityczek.

Piszemy ten tekst dokładnie na rok przed planowanymi wyborami parlamentarnymi. Wyborami, które sprawią że temat osób LGBT+ powróci do debaty publicznej. To między innymi od nas – także od ciebie – zależy kto, co i w jaki sposób będzie mówić zarówno o samej społeczności, jak i naszej sytuacji społecznej oraz prawnej.

Dlatego na kolejnych stronach przygotowaliśmy dla ciebie ściągawkę:

- **garść najważniejszych informacji,**
- **trochę liczb**
- **oraz pomysły na to jak dotrzeć do polityka i polityczki, a gdy to się już uda - jak do nich zagadać.**

Na końcu każdego rozdziału znajdziesz pomysły na pytania, często postawione pod włos utartych sposobów mówienia o osobach LGBT+ w Polsce. Zachęcamy cię do tego, żeby używać ich w rozmowach na żywo i w internecie.

W tekście posługujemy się też kilkoma sformułowaniami, które chcemy od razu – bardzo skrótowo – wyjaśnić.

Osoby LGBT+, czyli lesbijki, geje, osoby biseksualne i transpłciowe oraz osoby niemieszczące się w uproszczonej wizji świata, według której na świecie są tylko kobiety i mężczyźni, i tylko oni kochają się, łączą się w pary i zakładają rodziny.

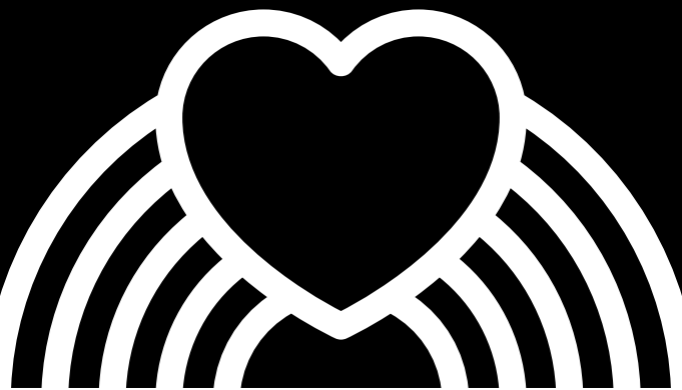
Tęczowe rodziny, czyli pary osób tej samej płci. Zwłaszcza te wychowujące razem dzieci.

Równość małżeńska to zrównanie par tej samej oraz różnej płci w prawie do zawarcia małżeństwa i wychowywania dzieci. Polega na takiej zmianie prawa, najczęściej przez parlament lub sąd wysokiej instancji, która zapewnia wszystkim rodzinom taką samą ochronę, prawa i obowiązki – bez względu na to, kto ją tworzy.

Związki partnerskie nie mają uniwersalnej definicji. W odróżnieniu od równości małżeńskiej, nadają parom osób tej samej płci częściową ochronę, niektóre prawa i obowiązki. Zależnie od kraju związki mogą obejmować prawie wszystkie lub prawie żadne prawa przysługujące małżeństwom. Większość państw, które zaczynały od związków, wprowadziła już równość małżeńską.

Mamy nadzieję, że ta książeczka pomoże ci w zaczepianiu, dopominaniu się odpowiedzi i prostowaniu głupstw, czyli po prostu w byciu osobą namolną.

O kim mówimy?

Mówimy o sprawach kilku milionów osób w Polsce: osób LGBT+ oraz ich rodzin i bliskich. To nie jest „temat zastępczy”.

Ile jest osób LGBT+?

Najpełniejsza odpowiedź brzmi: trudno powiedzieć. Wiele osób ze społeczności woli nikomu nie mówić o swojej tożsamości, nawet w trakcie anonimowego badania. Są też osoby, które nigdy nie zdobyły odpowiedniej wiedzy, żeby odpowiedzieć na to pytanie nawet przed samymi sobą.

Dlatego wyniki badań należy traktować jako dane szacunkowe.

Według badania IPSOS z 2021 roku odsetek osób LGBT+ w populacji wynosi:

w Polsce

na świecie

L, G	6%	7%
B	3%	4%
T	1%	2%
Suma	10%	13%

Według spisu powszechnego z 2021 roku populacja naszego kraju to 38 milionów ludzi. Oznacza to, że

**w Polsce żyje
3 800 000 osób
LGBT+.**

Źródło: LGBT+ PRIDE 2021 GLOBAL SURVEY. IPSOS

Ile jest tęczyowych rodzin?

Odpowiedź na to pytanie jest jeszcze trudniejsza, zwłaszcza w przypadku Polski. Pary osób tej samej płci nie mogą wziąć w naszym kraju ślubu i wspólnie adoptować dzieci, więc nie dysponujemy ani liczbą sformalizowanych związków, ani liczbą adoptowanych lub przysposobionych dzieci.

Dysponujemy natomiast badaniami, z których wynika, że **4% osób LGB (czyli nie uwzględniając osób transpłciowych) wychowuje dzieci.**

Bazując na tych danych badacze szacują, że

w tęczyowych rodzinach wychowuje się dziś w Polsce co najmniej 50 000 dzieci.

Źródło: Sytuacja społeczna osób LGBT w Polsce. Raport za lata 2019–2020. Przegląd najważniejszych danych. Kampania Przeciw Homofobii, Lambda Warszawa. Warszawa 2021

Pytania do polityka i polityczki:

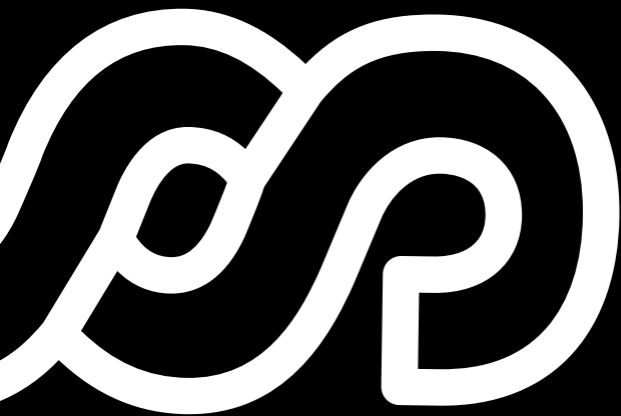
Pan/pani mógł/mogła wziąć ślub, ja nie.
W czym pana/pani rodzina jest lepsza
od mojej?

Szacuje się, że około 50 tysięcy dzieci
w Polsce jest wychowywanych przez
dwie mamy lub dwóch ojców. Dlaczego
nie chronicie tych rodzin? Wolicie, żeby
wyjechały z Polski?

Czy jeśli dalej nie będziecie pozwalać
parom tej samej płci wziąć ślubu, to
parom kobiet i mężczyzn będzie żyło się
lepiej?

Komu stanie się krzywda, jeśli dwóch
mężczyzn lub dwie kobiety będą mogły
wziąć ślub w Polsce? Czy pary „trady-
cyjne” będą zmuszone do rozwodu?

Jakie prawa?

W świetle polskiego prawa pary osób tej samej płci są dla siebie obcymi osobami. Żadna umowa notarialna nie zastąpi ustawy.

~~„Ale o co im chodzi z tymi prawami? Niech załatwią to u notariusza”.~~

Ktoś, kto tak mówi nie ma zielonego pojęcia o sytuacji prawnej osób LGBT+. Często używa swojej niewiedzy jako zasłony dymnej i wysyłając ludzi do notariusza, chce po prostu uciąć dyskusję, żeby nie mówić o konkretach.

Na kolejnych stronach znajdziesz listę kilku przykładowych praw, które przysługują małżeństwom z komentarzem, czy pary osób tej samej płci mogą je sobie „jakoś załatwić”.

Zawarcie związku w urzędzie stanu cywilnego

To najbardziej oczywisty brak – tzw. ślub cywilny. Zawarcie małżeństwa w urzędzie pociąga za sobą bardzo praktyczne konsekwencje. Para osób zyskuje konkretne prawa i przyjmuje na siebie obowiązki.

Polska nie uznaje ślubów i związków partnerskich par osób tej samej płci zawartych w innych krajach. Ceremonie, które odbywają się w Polsce, mają charakter **czysto symboliczny**.

Zmiana nazwiska

Osoby, które biorą ślub, decydują o tym, jakim nazwiskiem lub nazwiskami będą się posługiwać. Wspólne nazwisko może być bardzo pomocne w sytuacjach, w których urzędnicy zakładają, że dwie osoby są rodziną i nie dopytują o szczegóły.

W teorii każda osoba w Polsce może zmienić nazwisko. W praktyce – wiele urzędów odmawia takiej zmiany, gdy dowiaduje się, że chodzi o parę jednopłciową. Dlatego najczęściej to jedna z osób w związku zmienia nazwisko i ukrywa prawdziwą przyczynę.

Wspólnota majątkowa

Para, która bierze ślub, może zdecydować, że jej własność będzie traktowana jako wspólna. W takim przypadku małżonkowie będą wspólnie decydować na przykład o sprzedaży mieszkania i odpowiadać za swoje długi.

Wspólne rozliczanie podatków

To znaczy, że para będzie mogła rozliczać wspólnie PIT, co w niektórych przypadkach – jeśli np. jedna osoba zarabia o wiele mniej niż druga – może obniżyć kwotę płaconego podatku.

Para, która nie jest małżeństwem, nie może się wspólnie rozliczać z podatku.

Zwolenienie z podatku od spadków i darowizn

Ponieważ para osób tej samej płci nie jest w świetle prawa rodziną, jeśli jedna z osób umrze, druga musi zapłacić podatek od spadku jak osoba obca, czyli najwyższej przewidzianej przepisami wysokości. Nie ma też prawa do zachowku. To samo dotyczy podatku od darowizn.

Żadna umowa ani testament nie zwalniają z takiego opodatkowania.

Dziedziczenie z mocy prawa

Para małżeńska nie musi mieć testamentu, żeby móc po sobie dziedziczyć. Państwo uznaje, że ma do czynienia z rodziną, której po prostu należy się prawo do zachowku, czyli udział w podziale majątku.

Para osób tej samej płci musi spisać testament i nie może nabyć prawa do zachowku.

Prawo do pochówku

Zgodnie z polskim prawem tylko rodzina ma prawo pochować zmarłą osobę.

Para osób tej samej płci nie jest uznana za rodzinę i nie może się upoważnić do pochówku.

Informacja o stanie zdrowia

Zawarcie małżeństwa daje gwarancję dostępu do informacji medycznej i decydowania o leczeniu drugiej osoby, gdy jest nieprzytomna.

Para osób tej samej płci może wypisać sobie odpowiednie upoważnienia lub zgłosić dane drugiej osoby w szpitalu. Jednak w sytuacji nagłego wypadku, gdy nie mamy takiego upoważnienia, a nasza najbliższa osoba jest nieprzytomna, tylko od dobrej woli personelu medycznego zależy, czy otrzymamy informacje i w ogóle zostaniemy wpuszczeni na salę. Zdarza się też, że wrogo nastawiona rodzina

osoby, która uległa wypadkowi interweniuje u lekarza, a ten odmawia informacji pomimo upoważnienia.

Renta po zmarłym

Według polskiego prawa wdowiec lub wdowa otrzymuje rentę po zmarłej żonie lub mężu z funduszu ZUS.

Dwie osoby tej samej płci mogą przeżyć razem całe życie i nadal pozostaną dla siebie obcymi osobami. Państwo nie postrzega ich jako wdowy lub wdowców i nie wypłaca renty.

Zasiłek opiekuńczy

Osoba, która opiekuje się ciężko chorym mężem lub żoną, otrzymuje od państwa zasiłek opiekuńczy. Wystarczy, że prowadzą wspólne gospodarstwo.

Dwie osoby tej samej płci nie mogą wziąć w Polsce ślubu, więc taka renta im nie przysługuje.

Przysposobienie i adopcja

Jeśli jedna osoba ma biologiczne dziecko, jej mąż lub żona staje się jego drugim rodzicem. Para po ślubie może też wspólnie adoptować dziecko.

Jeśli dwie osoby tej samej płci wspólnie wychowują dziecko, tylko rodzic biologiczny jest rodzicem prawnym. Druga osoba pozostaje obca. Rodzic biologiczny może upoważniać partnera/partnerkę w niektórych sytuacjach – na przykład wizyty z dzieckiem u lekarza – ale musi to robić za każdym razem. W najbardziej tragicznym przypadku, gdy rodzic biologiczny umiera, druga mama lub ojciec nie są brani pod uwagę i dziecko jest uznane za sierotę.

W teorii w Polsce nie ma zakazu adopcji „zewnątrznej” przez osoby LGBT+, więc na przykład homoseksualny mężczyzna, który ma partnera, może starać się o adopcję dziecka. W praktyce zdarza się, że jeśli urzędnicy domyślą się, że nie mają

do czynienia z „kawalerem”, wydają decyzję odmowną.

Obowiązki

Małżeństwo to również obowiązki. Para, która bierze ślub, zobowiązuje się do wzajemnego wsparcia i działania dla wspólnego dobra. Gdy jedna strona złamie tę umowę, druga osoba może dochodzić swoich racji w sądzie.

Ponieważ dwie osoby tej samej płci nie mogą wziąć ślubu, to gdy jedna ze stron złamie zasady współżycia, druga nie może szukać zadośćuczynienia w sądzie. Konsekwencje mogą być poważne, zwłaszcza gdy para wychowywała wspólnie dzieci i strona poszkodowana nie może na przykład ubiegać się o alimenty.

Pytania do polityka i polityczki:

Według polskiego prawa nie mogę nawet pochować mojego *de facto* męża/żony. Kiedy pan/pani to zmieni?

Przyznanie którego z praw parom osób tej samej płci zagrozi „tradycyjnym wartościom”? Prawa do pochówku, decydowania o leczeniu, a może dziedziczenia bez podatku?

Czy wie pan/pani, jakich konkretnie praw nie mają pary osób tej samej płci w Polsce? Czy potrafi pan/pani wymienić trzy z nich? Jeśli ich pan/pani nie zna, to dlaczego zabiera pan/pani głos w tej sprawie?

Polska, Unia, świat

**Równość małżeńska
nie jest nowinką, tylko
standardem w Unii Europejskiej.
„Wartości europejskie” obejmują
ochronę prawną wszystkich rodzin.**

Pary tej samej płci mogą wziąć ślub i wspólnie wychowywać dzieci w 34 krajach świata.

14 z nich to kraje Unii Europejskiej. W kolejnych 7 krajach Unii wprowadzono związki partnerskie.

Tęczowe rodziny w Unii Europejskiej*

* przed Brexitem

- równość małżeńska
- związki partnerskie
- nic

Tylko 6 krajów
Unii Europejskiej
nie wprowadziło
do tej pory

żadnych regulacji dla tęczowych rodzin:

- ✘ Bułgaria,
- ✘ Litwa,
- ✘ Łotwa,
- ✘ Rumunia,
- ✘ Słowacja
- ✘ **i Polska.**

Kraje, które wprowadziły równość małżeńską.

Stan na rok 2022

Andora	Kuba
Argentyna	Luksemburg
Australia	Malta
Austria	Meksyk
Belgia	Niderlandy
Brazylia	Niemcy
Chile	Norwegia
Dania	Nowa Zelandia
Ekwador	Portugalia
Finlandia	Republika Południowej Afryki
Francja	Słowenia
Hiszpania	Stany Zjednoczone
Irlandia	Szwecja
Islandia	Szwajcaria
Kanada	Tajwan
Kolumbia	Urugwaj
Kostaryka	Wielka Brytania

Mapę świata z zaznaczonymi krajami
i garść innych informacji znajdziesz
na: rownoscmazenska.pl

Pytania do polityka i polityczki:

W 14 krajach UE mogę wziąć ślub,
a w kolejnych 7 zawrzeć związek
partnerski z moją partnerką/partnerem.
Polska nie uznaje żadnego z nich.

Czy w ten sposób daje mi pan/pani
sygnał, że mam wyjechać z Polski?

Pary osób tej samej płci biorą śluby
i wychowują dzieci w 14 krajach Unii.
Czy te państwa się przez to zawaliły?
Co złego się stanie, jeśli będzie tak
w Polsce?

Poza Polską tylko 5 krajów Unii Europejskiej
nie daje żadnych praw parom osób
tej samej płci. Na którym z nich według
pana/pani Polska powinna się wzorować:
Bułgarii, Litwie, Łotwie, Rumunii
czy Słowacji?

Poparcie społeczne

Poparcie społeczne dla związków partnerskich i równości małżeńskiej sięga dziś przynajmniej 50% i stale rośnie.

Jedna z ulubionych wymówek polityków, którzy nie chcą zajmować się tematem praw osób LGBT+, brzmi:

~~„polskie społeczeństwo nie jest na to gotowe.”~~

Tymczasem sondaże i badania społeczne jasno wskazują, że

jest dokładnie na odwrót.

Dotyczy to zwłaszcza elektoratów partii opozycyjnych wobec PiS.

Poparcie dla równouprawnienia rodzin z dziećmi rośnie wraz ze świadomością, że takie rodziny po prostu już w Polsce żyją.

Poparcie dla równości małżeńskiej

Czy chciałby/chciałaby pan/pani, by Sejm 2023 dał osobom homoseksualnym prawo do zawierania **małżeństw**?

Źródło: Sondaż Ipsos dla OKO.press, 6-8 września 2022

Czy pary jednopłciowe powinny móc w Polsce zawierać **cywilne związki małżeńskie**?

Źródło: Sondaż IBRiS dla Radia ZET, 23-24 września 2022

Poparcie dla związków partnerskich

Czy chciałby/chciałaby pan/pani, by Sejm 2023 dał osobom homoseksualnym prawo do zawierania **związków partnerskich**?

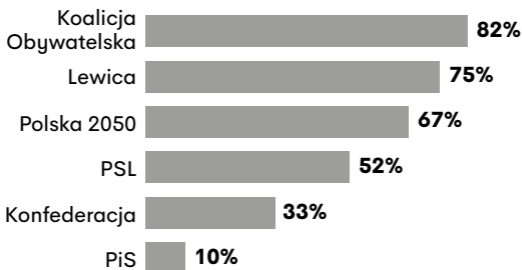
Źródło: Sondaż
Ipsos dla OKO.press,
6-8 września 2022

Czy pary jednopłciowe powinny móc w Polsce zawierać **związki partnerskie**?

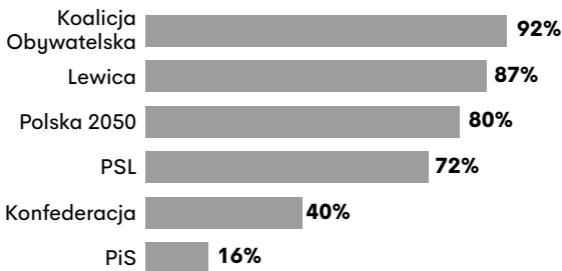

Źródło: Sondaż
IBRiS dla Radia ZET,
23-24 września 2022

Poparcie dla równości małżeńskiej w elektoratach partii

Poparcie dla związków partnerskich w elektoratach partii

Źródło: Sondaż Ipsos dla OKO.press, 6–8 września 2022

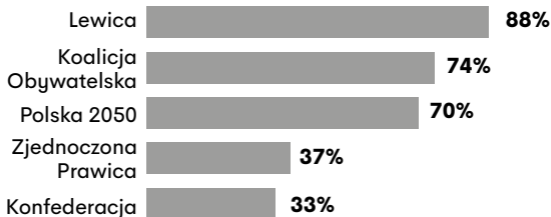
Badania Jesteśmy rodziną

W połowie 2021 r. przeprowadziliśmy badanie, w którym zapytaliśmy konkretnie o pary z dziećmi i o to, czy Polki i Polacy chcą ułatwić im życie.

Pytanie: Czy osoby tej samej płci powinny móc wziąć ślub, aby zapewnić bezpieczeństwo swoim dzieciom – np. aby unikać zabrania ich do domu dziecka, kiedy umrze rodzic biologiczny?

Poparcie w elektoratach

Źródło: ABR Sesta dla Miłość Nie Wyklucza, lipiec-sierpień 2021

Spytaliśmy też, jaki odsetek Polaków i Polek uważa pary osób tej samej płci za rodziny.

Pytanie: Czy taki związek jest według pana/pani rodziną?

65%
tak Biologiczny rodzic wychowujący dziecko z partnerem/partnerką tej samej płci

59%
tak Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku i wychowujące adoptowane dziecko

58%
tak Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku nieformalnym i nieposiadające dzieci

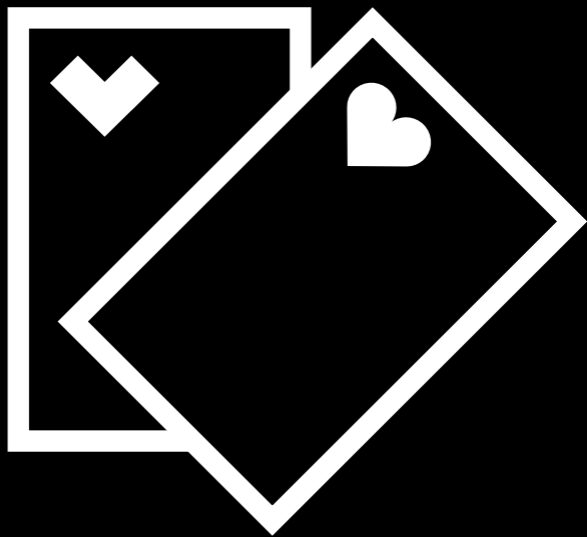
Pytania do polityka i polityczki:

Poparcie dla małżeństw dla par osób tej samej płci w elektoracie pana/pani partii przekracza *[podaj dane z ostatnich badań albo tej książeczki]* procent.

Czy musi sięgnąć stu procent, żebyście złożyli i przegłosowali ustawę? Czy na pewno jest pan/pani w odpowiedniej partii?

Poparcie dla związków partnerskich dla par osób tej samej płci w Polsce sięga lub przekracza 60 procent. Pana/pani partia ma problem z tym tematem. Nie uznajecie woli większości?

Projekty ustaw

**Projekty ustaw o równości
małżeńskiej i związkach
partnerskich są gotowe od lat.
Można je złożyć i przegłosować.**

Jeden z opozycyjnych polityków odmówił kiedyś odpowiedzi na pytanie dziennikarza o równość małżeńską osób LGBT+, mówiąc że nie widział nigdy takiej ustawy. Musiał źle patrzeć, bo dokładnie taki projekt został złożony w Sejmie ponad rok wcześniej (i oczywiście nigdy nie trafił pod obrady). Dziennikarz nie wiedział, co na to odpowiedzieć, ale ty już wiesz.

Oto dwa projekty ustaw, o których warto pamiętać.

Ustawa o równości małżeńskiej

przygotowana przez zespół prawny dla naszego Stowarzyszenia w 2016 roku w formie gotowej do złożenia.

Do Sejmu trafiła w czerwcu 2020 roku, z inicjatywy klubu Lewicy i sztabu kandydata Roberta Biedronia. To był oczywiście symboliczny, ale jednak ważny gest. Partie opozycyjne unikały tematu pełnej równości rodzin jak ognia, a politycy wili się, gdy ktoś pytał ich nawet o związki partnerskie.

Ze strony formalnej nasz projekt jest kompletny: **wymienia wszystkie przepisy, które mają zostać zmienione w Kodeksie rodzinnym i został opatrzone rozbudowanym uzasadnieniem.**

Udostępiliśmy go na naszej stronie, żeby każdy poseł i posłanka mógł złożyć go w Sejmie: mnw.org.pl/strategia

Ustawa o związkach partnerskich

a konkretnie jej ostatnia wersja, przygotowana przez partię Nowoczesna. Braлиśmy udział w pracach nad tym projektem i zrobiliemy wszystko, żeby nie był ogryzkiem, tylko naprawdę pomagał ludziom. Do Sejmu trafiła w kwietniu 2018 roku.

W przeciwieństwie do poprzednich projektów, odrzuconych jeszcze w czasach rządów Platformy Obywatelskiej, ta ustawa dostrzega tęczowe rodziny i daje możliwość adopcji biologicznego dziecka jednego z partnerów lub partnerek.

Co ważne, autorzy ustawy napisali wprost, że **jest krokiem w kierunku pełnej równości.**

O tym, co oferowały różne projekty ustaw o związkach partnerskich – a było ich naprawdę dużo – przeczytasz na stronie: mnw.org.pl/zwiazki-partnerskie

Pytania do polityka i polityczki:

Mówi pan/pani, że popiera „związki partnerskie”. Związki to z definicji coś innego niż pełna równość wszystkich rodzin. Którą z ustaw złoży pan/pani w Sejmie i których praw odmówi pan/pani parom osób tej samej płci? Dlaczego?

Pierwsza ustawa o związkach partnerskich trafiła do Sejmu w 2003 r., czyli X lat temu, i dawała parom osób tej samej płci naprawdę niewiele praw. Ile lat muszą czekać pary osób tej samej płci, żeby dostać nie kadłubek, ale prawdziwą równość małżeńską?

Jak działać?

Wywołując polityków i polityczki do odpowiedzi, nie pozwalamy im tym samym na ignorowanie tematu. Zadając merytoryczne pytania, demaskujemy ich brak wiedzy.

Wypowiedzi polityków i polityczek często stają się coraz bardziej skrajne, a czasem po prostu niedorzeczne, w miarę zbliżania się dnia wyborów.

Na szczęście okres kampanii stwarza też więcej okazji do zadawania własnych pytań i prostowania manipulacji kandydatów i kandydatek.

Największą moc ma kontakt bezpośredni z daną osobą, ale komunikacja przez media społecznościowe również nie jest bez znaczenia. Warto też rozmawiać z ludźmi w naszym otoczeniu, bo ich decyzje wyborcze także będą miały na nas wpływ.

Napisz mail do posłów

Napisanie maila jest na pewno jedną z łatwiejszych, a jednocześnie najmniej pewnych metod dotarcia do polityka. Warto wysłać kilka maili i dopominać się odpowiedzi. Szukasz inspiracji? Możesz skorzystać z naszych gotowych pytań.

Idź na dyżur poselski

Posłowie i posłanki mają biura, w których można umówić się z nimi na spotkanie. Rozmowa twarzą w twarz może być dobrą okazją nie tylko do zadania pytań, ale też opowiedzenia historii – własnej albo kogoś bliskiego. Spotkanie wymaga poświęcenia czasu i energii, więc warto iść do kogoś, o kim wiesz, że nie zmarnuje twojego wysiłku.

Listę posłanek i posłów, adresy e-mail i biur poselskich znajdziesz na stronie Sejmu: www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/poslowie.xsp

Idź na wiec lub spotkanie wyborcze

W trakcie kampanii wyborczej organizowane są wydarzenia, na których możesz mieć okazję do zabrania głosu. Już samo to, że z sali padło pytanie na przykład o małżeństwa dla par osób tej samej płci sprawia, że temat staje się widoczny, i to nie tylko dla polityków, ale wszystkich osób na sali, a czasem także obecnych mediów.

Zaczepiaj na ulicy

Spotkanie na ulicy i zadanie krótkiego pytania albo nawet podkreślenie, że zależy nam na temacie praw osób LGBT+ podnosi wagę tematu i utrudnia jego unikanie. Dotyczy to również polityków i polityczek szczebla lokalnego, którzy należą do danej partii i mają kontakt z jej władzami regionalnymi oraz centralnymi.

Wywołuj w mediach społecznościowych

Oznaczając konto polityka lub polityczki pod postem na temat sytuacji osób LGBT+ podkreślasz, że sprawa jest ważna. Jeśli do oznaczenia dodasz pytanie, pomagasz kształtować sposób dyskusji. Co więcej, nawet jeśli nie doczekasz się odpowiedzi, pokazujesz innym użytkownikom, że można tak robić i dajesz przykład pytania, które warto zadać.

Komentuj i dopytuj

Tak jak przy oznaczaniu, komentowanie pod postem polityka lub polityczki może być sposobem nie tyle uzyskania odpowiedzi, ile wyjaśnienia czegoś innym ludziom. Nie musisz wdawać się w dyskusje i wymianę zdań ani kogoś przekonać. Twój komentarz trafi też do ludzi, którzy nie zabierają głosu, ale czytają to, co piszą inni. Może ich ośmielić i odpowiedzieć na wątpliwości, których nie wyrażają, bo unikają kłótni.

Rozmawiaj ze znajomymi i rodziną

Zwłaszcza w okresie kampanii wyborczych ludzie dookoła nas zaczynają powtarzać to, co usłyszeli od polityków. To często półprawdy, manipulacje lub wymówki, na które warto odpowiadać. Tak jak w przypadku mediów społecznościowych, nie warto się kłócić, ale warto zadawać konkretne pytania i przekazywać rzetelne informacje.

Podpisz petycję i bądź z nami w kontakcie

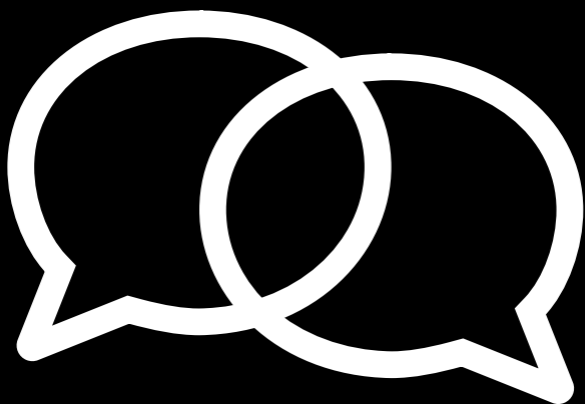
W 2019 r. razem z 27 organizacjami LGBT+ z całej Polski stworzyliśmy listę postulatów naszej społeczności.

Zbieramy podpisy pod petycją do polityków opozycji, w której domagamy się wpisania tych punktów do programów politycznych ich partii.

Postulaty możesz przeczytać, a petycję podpisać na stronie: chcelepszejpolski.pl

Adresy naszych mediów znajdziesz na końcu tej książeczki.

Jak reagować na wymówki?

Mówiąc o braku praw osób LGBT+ i ich rodzin, politycy i polityczki często stosują te same wymówki. Warto mieć w zanadrzu odpowiedzi.

Osoby mówiące o prawach społeczności LGBT+ w Polsce brzmią czasem jak zdarta płyta. Śledząc dyskusje na temat równości małżeńskiej, związków partnerskich i tęczowego rodzicielstwa, można mieć wrażenie, że nie da się powiedzieć nic nowego.

To nieprawda.

Po prostu najczęstsze i najgłośniejsze wypowiedzi opierają się na ogólnikach i fałszywych uproszczeniach.

Na kolejnych stronach znajdziesz **kilka pomysłów na przełamanie tej rutyny i podniesienie poprzeczki rozmówcom, którzy wciąż posługują się tymi samymi komunałami.**

„Społeczeństwo nie jest gotowe”

Sondaże i badania społeczne pokazują coś innego. Poparcie rośnie i często przekracza 50 procent. To pan/pani nie jest gotowa i ignoruje głos Polek i Polaków.

„To temat zastępczy”

Bezpieczeństwo mojej rodziny i najbliższych mi osób to nie jest temat zastępczy. Pan/pani cieszy się pełną ochroną prawną w przypadku ciężkiej choroby lub śmierci męża/żony. Dlaczego odmawia pan/pani tego samego mnie i mojej rodzinie? W czym jestem od pana/pani gorszy/gorsza?

~~„Niech pójdą do notariusza”~~

Proponuję panu/pani się rozwieść i spróbować „załatwić” sprawy bezpieczeństwa rodziny u notariusza.

Dlaczego wysyła mnie pan/pani do notariusza? Czy urząd stanu cywilnego w moim kraju to dla mnie za wysokie progi?

~~„To ich prywatna sprawa”~~

Czy prawo do odebrania zwłok i pochówku najbliższej mi osoby to moja prywatna sprawa? A może wizyta w szpitalu, gdy mój ukochany/moja ukochana jest nieprzytomny/nieprzytomna po wypadku?

Kiedy po śmierci mojego męża/mojej żony państwo zażyczy sobie ode mnie zapłacenia najwyższego podatku od spadku, odpowiem urzędnikom, że to moja prywatna sprawa.

Polityk lokalny: ~~„Ja nic nie mogę”~~

Na pewno może pan/pani więcej ode mnie, jeśli chodzi o kontakt z pana/pani partią. Ludzie mają poważne problemy przez waszą bezczynność, a rozwiązania leżą na stole. Reprezentuje pan/pani moje miasto, czyli również mnie. Proszę to przekazać osobom wyżej.

~~„Ja jestem tolerancyjny.~~

~~To innych trzeba przekonywać”~~

Prawo jest złe i niesprawiedliwe i nie robi pan/pani nic, żeby to zmienić, więc z tej „tolerancji” nic nie wynika. Ta „tolerancja” nie pomoże parom osób tej samej płci w ciężkiej chorobie ani ich dzieciom, gdy rodzic biologiczny umrze. Ustawa jest gotowa. Proszę ją złożyć lub poprzeć i przegłosować.

„Na świecie to trwało lata”

Pierwszy projekt ustawy o związkach partnerskich trafił do Sejmu w 2003 r., czyli równo XX lat temu. Projekt równości małżeńskiej powstał w 2016 r. Mam czekać, aż będę mieć 70 lat, żebyście dojrzeliby do pomagania ludziom?

„Ja jestem konserwatystą”

Premier Wielkiej Brytanii David Cameron powiedział: „Popieram równość małżeńską nie pomimo tego, ale dlatego że jestem konserwatystą i wierzę w budowanie silnych więzi i zobowiązań między ludźmi”. Pan jest jakimś innym konserwatystą? Nie podoba się panu para dorosłych osób, która wspólnie żyje i wychowuje dzieci i nie robi nikomu krzywdy?

Co złego się stanie, ale tak konkretnie, jeśli para osób tej samej płci weźmie ślub w USC?

„Rodzina to kobieta i mężczyzna”

Czyli pary osób tej samej płci powinny wyjechać z Polski do kraju, w którym prawo je uznaje, bo w Polsce rządzi pan/pani?

Społeczeństwo myśli co innego.

58 procent Polaków i Polek uważa parę osób tej samej płci za rodzinę. Pana/pani zdanie jest ważniejsze?

„Ja jestem katolikiem”

Co to ma do rzeczy? Mówimy o prawie w państwie, a nie o zasadach jakiegoś Kościoła. Państwie, które ma obowiązek zapewniać bezpieczne i godne życie wszystkim rodzinom. Pana/pani tego zabrania, prawda?

Pary osób tej samej płci żyją w Polsce – to jest fakt, a niektóre wychowują dzieci. Pana/pani wiara jest ważniejsza niż ich bezpieczeństwo?

„Konstytucja tego zabrania”

Artykuł 18 Konstytucji RP brzmi:

„Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.”

Proszę mi wskazać, gdzie jest zakaz lub stwierdzenie, że małżeństwo to „tylko” związek kobiety i mężczyzny.

Ten artykuł bierze w ochronę również „rodzinę” i „macierzyństwo”, czyli parę kobiet lub mężczyzn, która dzieli życie i jest *de facto* małżeństwem albo wychowuje wspólnie dziecko.

Przecież zrównanie praw par tej samej i różnej płci nikomu praw nie zabierze.

Z kolei artykuł 32 Konstytucji RP w punkcie 2 brzmi: Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. Dlaczego odmawiacie ochrony prawnej parom osób tej samej płci i łamiecie konstytucję?

Miłość Nie Wyklucza

Od 2009 r. działamy na rzecz społeczności LGBTQ+ w Polsce.

Naszym głównym celem jest wprowadzenie równości małżeńskiej, czyli zrównanie par tej samej i różnej płci w prawie do zawierania małżeństw.

Zmieniamy prawo, tworzymy społeczność i pomagamy zrozumieć.

Prowadzimy działania rzecznicze, kampanie społeczne, projekty edukacyjne, szkolenia dla biznesu, a w ramach Funduszu Prawo Nie Wyklucza – świadczymy pomoc prawną.

Chcesz poznać historie tęczywch rodzin, które wychowują dzieci w Polsce?

Wejdź na jesteśmyrodzina.pl,
obejrzyj filmy, przeczytaj raport
z badań i nie zapomnij zostawić
nam swój e-mail.

**Jesteśmy
rodziną!**

**miłość
nie wyklucza**
STOWARZYSZENIE

**Aktywni
Obywatele**
Fundusz Krajowy

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Publikacja jest częścią projektu Jesteśmy rodziną realizowanego przez Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG